

קובץ
דברי תורה
ושיחות קודש

גליון קט"ו
פרשת וישב
חנוכה
תשפ"ד

ואלה יעמדו על הברכה בעבור שנדבו הוצאות הגליון

לע"נ

הרה"ק רבי **אברהם משה מפרשיסחא** ז"ע
בן הרה"ק רבי **שמוחה בונים** ז"ע
נלב"ע א' טבת
הונצח ע"י נכדו הרה"ח ר' **חיים בונים שליט"א** – ב"ב

הרה"ח ר' **מענדל פיינצינג** שליט"א – מאנסי
לע"נ זקינו הרה"ח ר' **שלמה פיינצינג** ז"ל
מחשובי חסידו אמשינאוו באסטראוו
ב"ר מנחם מענדל הכהן ז"ל – נלב"ע ל' בכסלו
לע"נ אביו הרה"ח ר' **יעקב ב"ר שלמה הכהן** ז"ל
לע"נ רעייתו האה"ח מרת **גענענדל ב"ר פסח** ע"ה

הרה"ח ר' **מנחם מענדל שפינגל שליט"א**
לעיקוואד
לע"נ אביו
הרה"ח ר' **אברהם אלחנן** זצ"ל
בן הרהגה"צ רבי **פינחס אליהו** זצוק"ל
הארמ"ר מאסטראוו מאז' – קאלושין
נלב"ע כ"ח כסלו ד' רחנוכה תשל"ז

בית המדרש חסידי אמשינאוו

בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
4408-15th Ave. Brooklyn, N.Y. 11219

מזלא טבא וגדא יאה נשגר בזאת לידידנו, איש חי רב פעלים, פרי עץ חיים, דין רפיש מדבית אבא ה"ה הרה"ג ר' **בעריש ארנסטער** שליט"א
נכד מרן הרה"ק רבי **יצחק זצוק"ל**
לרגל שמחת כלולות הבת למזל טוב ובשעטומ"צ והברכה אחת היא לאביו

הגה"צ חדב"נ רבי **ישראל ארנסטער** שליט"א
יהי רצון שיעלה היווג יפה, לתפארת אבותיו רבותינו הקדושים, דורות ישרים ומבורכים ובנין עדי עד
מתפללי בית המדרש - הגבאים

לרגל ימי החנוכה אפשר לשמוע קולו
בקודש של מרן הרה"ק רבי **יצחק זיע"א**
בהדלקת נר חנוכה

בקו אוצרות אמשינאוו 1605-3136-873
ומארה"ק 074-796-4020

וכן שמחים אנו להודיע כי בס"ד יתקיים
שידור חי מהדלקת נר חנוכה
בשלוחה 9

ניתן לקבל הגליון

בארא פארק
ביהמ"ד אמשינאוו 4408-15th Ave.
וויליאמסבורג
ביהמ"ד אמשינאוו 144 Rodney st.
מאנסי
ביהמ"ד ווארקע 10 Maple ter.
לעיקוואד
אצל הרה"ח ר' ישראל נתן ברים שליט"א
בארה"ק

ירושלים
אצל הרה"ח ר' זלמן לעווין שליט"א
בני ברק
אצל הרה"ח ר' שלמה לייב לאנדא שליט"א
ביתר
אצל הרה"ח ר' אברהם לאנדא שליט"א
חיפה
אצל הרה"ח ר' ישראל ברודבקר שליט"א
קרית גת
אצל הרה"ח ר' נח גר ווייטראב שליט"א

י"ל ע"י מכון דברי תורה – אמשינאוו
כל הזכויות שמורות ©
לתרומות, הנצחות, ולקבלת הגליון
amshinov40@gmail.com

ליל שבת קודש

פרשת וישב – חנוכה תשפ"א לפ"ק

של ישראל, וכשבאו החשמונאים, והלכו בתוך החושך, והחזיקו באמונת אומן, עי"ז זכו לאור גדול, וה' האיר להם מאור הגנוז, וכח זה נשאר לדורות, ולכן בימים אלו בכל שנה ושנה נשאר הארה מזה האור, כדי להאיר בימים השפלים.

בספה"ק בני יששכר האריך (חודש סיון ה, כב) אודות אריסטו היוני שהיה החכם הגדול שבאומות, והשיג את כל עניני המוסר עפ"י השכל האנושי, וטען שאין כל תכלית בהבלי עוה"ז והיה מגנה כל חמודות תבל, ודרש שאסור להנות מן העולם אלא כדי הכרח הקיום, ופרש

איתא ברוקח כי הל"ו נרות דחנוכה המה מול הל"ו שעות שהאיר אור הגנוז בששת ימי בראשית לאדם הראשון, שהביט בו מסוף העולם ועד סופו ע"ש. ובשפת אמת (חנוכה תרס"א) מבאר את ענין אור הגנוז, כי העולם נק' הטבע שהוא מעלים ומסתיר את האור. אבל אור הראשון הי' מאיר בכל אלה ההסתרות, וראו בכל הבריאה את אור ה', ואח"כ הגיע הטבע והחשיך את העולם והאור נגנז רק לצדיקים. וזהו גם ענין החושך שהביאו היוונים, שרצו להלביש הכל בטבע, וכדאמרו (מדרש פר' בראשית) 'וחושך' זה גלות יון שהחשיכה עיניהם

עצמו מכל דרכי העולם וישב במדבר
ואכל עשב השדה ומי נהרות וכו'.

ואף הרמב"ם שיבח את חכמתו, אבל
כידוע כל השגתו היה כל כולו חיצוני
ומבוסס על שכל אנושי שיש לו גבול.
וכ"ק אאזמו"ר זצללה"ה אמר בשם
הרה"ק מרוזין שהסביר את דברי השבח
של הרמב"ם על אריסטו ע"פ משל של
חכם וטיפש שנכנסו לארמון של מלך אז
החכם אינו מסתכל ביפיו של הארמון,
אלא רוצה לראות את פני המלך, משא"כ
הטיפש אינו מסתכל כלל בהמלך, אלא
ביופי של הארמון. כך אריסטו הי' לו
השגות, אבל רק בגלגלים וכדומה, ולא
הי' לו שכל להיות דבוק בעצמותו ית'.

אבל למעשה חכם יוני זה, אף אחר
שהשיג את חכמתו הגדולה, וביטל כל
עניני עולם הזה, לא היה בכוחו לעמוד
בפני תאוות היצר, עד שבעבור רוב
בזיונו, שם קץ לחייו. כי לא על השכל

לבדו יחי' האדם, כי אם על מוצא פי ה',
המהווה את העולם בכל רגע ורגע.
ולמעשה כבר האירו לנו חז"ל במאמרם
אלמלא הקב"ה עוזרו אינו יכול לו, כי
לנצח את היצר צריך כח רוחני.

ידוע העובדא שפעם היה האבני נזר זצ"ל
בבית חותנו הרבי מקאצק, ובאותה עת
לא היה האבנ"ז בקו הבריאות, ואסרו
עליו הרופאים ללמוד בעיון, על כן הי'
מעייין לפעמים בס' בחינות עולם שהוא
ספר מוסר אשר חיברו ר' ידעי' הפניני,
פעם נכנס חמיו הרה"ק מקאצק זי"ע
לחדרו, והוא שם את הספר שבידו על
השולחן, ניגש הרבי והסתכל בספר ואמר
ה' בחינות עולם' הוא ספר חשוב מאוד,
הוא מהבל (מלשון הבל) את כל העולם,
אבל מה לעשות, הרי הגוף תובע את
שלו, אך 'אביי ורבא' מזככים את החומר.
אזמו"ר הרה"ק מווארקי זי"ע ביאר על
מה שקורין המועדות של השנה בלשון

כי בכל הניסים שעשה הקב"ה לאבותינו הי' לכלל ישראל מזה חיות, וכיון שהתברר שאין די בנס הקודם, להביא חיות לנפשות ישראל, הוסיף הקב"ה לעשות נס אחר, וכיון שהקב"ה לא עשה לנו עדיין נס נגלה אחר נס חנוכה, מוכח שעדיין נס דחנוכה מאיר לנו (וראה בזה שפת אמת תרל"ז).

הרחמן הוא יאיר לנו בכח ימים אלו, שנוכל להחזיק במעוז התורה והאמונה, ונזכה במהרה לאורו של עולם בביג"צ בב"א.

'רגלים', מחמת שהם הרגלים ויסוד של כל השנה, שעל ידם בא התעוררות לעבודת השי"ת בכל השנה. וכמו שהאריך במאור עינים בכל מועד כוחו וענינו הנשפע בו, ובאמת כבר מצינו יסוד זה בזוה"ק (תצוה קפג:): לגבי אכילת מצה בפסח, שאחר שאכל ממנו במשך שבעה ימים, הרי זה כבר מועיל למשך כל השנה.

והנה הענין של ימי החנוכה הוא להאיר את האמונה בתוך החשיכה של עניני הטבע, וחג זה הוא מיוחד לדורות הללו,

סעודה שלישית

פרשת וישב – חנוכה תשפ"א לפ"ק

היוונים והמתיוונים, שבני ישראל היו בשפל המצב, לא היו ראויים אלא לדרך הטבע בלבד.

אך כשמצאו את פך השמן, הרומז לנקודת החכמה, והדליק הכהן גדול את הנרות, נר ה' נשמת אדם, בזה הלהיב את לבבות ישראל והכניס בהם קדושה גדולה, עד שעשו בני ישראל תשובה שלימה וחזרו להיות ראויים לנס. וזהו החידוש של ימי החנוכה. כלומר, שענין הדלקתנו את המנורה, אינו עשיית זכר לנס השמן, אלא להרהורי תשובה שהכניס הכהן לכלל ישראל בהדלקת המנורה, שבזה הטוב לנשמות ישראל, ואח"כ בדרך ממילא נעשו ראויין לנס.

בישמח ישראל מביא בשם אביו הרה"ק רבי יחיאל ז"ע, שהקשה למה קבעו את ימי החנוכה על נס הנרות, הלוא היה התחדשות לא רק של הדלקת המנורה אלא של כל עבודת ביהמ"ק. וכן צ"ב מהו ההתפעלות הגדולה מנס זה, הרי זה שנר דולק יותר מן הרגיל, אינו חידוש גדול כל כך, שכן מצינו רבים כאלו, כגון אצל ר' חנינא בן דוסא שהחומץ דלק, וכן מצינו במדרש פר' בראשית (יא, ב) שהנר של שבת דלק עד מוצאי שבת ועוד.

ומבאר שזה הכלל, כשבן ישראל מתהלך בצדקו, וכמו כן כלל ישראל בזמן שעושים רצונו של מקום, הרי הם ראויים לניסים, ואין כל חידוש בזה, ולכן מצינו בכל הדורות ניסים כאלו, אבל בימי

אין בהן מעילה (ואף דאיכא איסור), אלא י"ל דראיית נר חנוכה עושה תיקון גדול בנפש האדם, ולכן נקרא השתמשות, והתירו זאת רק כדי שיוכלו להודות ולהלל וכו'.

וזהו כמדובר לעיל, שהדלקת נרות חנוכה בכוחם לעורר נשמות ישראל, ולהשפיע הרהורי תשובה, על כן יש להסתכל בנרות להאיר ולהיטיב את האדם.

יעזור ה' יתברך שנזכה לקבל ההשפעות של נרות חנוכה ועי"ז לזכות לערכתי נר למשיחי בב"א.

ומסיים דבריו בלשונו הקדוש, ובכל שנה ושנה כשמגיע זה הזמן, מופיע קדושת הכהן בהדלקה זו, וכ"א מישראל החפץ באמת, אף אם הוא אחוז בסבך העוונות ושחה לעפר נפשו, יוכל לזכות לתשובה שלימה ולהרגיש קדושת הימים האלה, להמשיך על עצמו ועל כללות ישראל נר מצוה ותורה אור, להאיר מתוך חשיכה בכל ענינים ברוחניות ובגשמיות, עכל"ק.

ויש להסמך לזה את דברי כ"ק אזורי זצלה"ה, שהקשה על מה שנאמר, ואין לנו רשות להשתמש בהם אלא לראותם בלבד, שלכאורה ראייה אינו בגדר השתמשות, וכדמצינו דקול ומראה וריח

אמרים

הצלת אברכים מגיוסם לצבא הפולני, אשר כידוע השקיע רבינו בזה עבודה גדולה.

פעם באחד מימי החנוכה היה הס"ק מווארקי זי"ע בווארשא לצורך איזה השתדלות במצות פדיון שבויים דהיינו

מקדימין למצוות, הרגיש בכך הרה"ק מווארקי ופנה אליו וכך אמר לו, כי כל ענין הזריזות במצוה לומדים מן הפסוק ושמרתם את המצות, ודרשו חז"ל אם באת מצוה לידך אל 'תחמיצנה' (ע' רש"י מגילה ו:), אך הם גם אמרו (תענית כה.) מי שאמר לשמן וידליק יאמר ל'חומץ' וידליק, דהיינו שגם החומץ אפשר עם כוונה ראויה להעלותה.

ובאמת במעשה זה גם נרמז ענין נס חנוכה, שהרי מטרת הנס הוא לזכור שגם הטבע הוא מעשה ניסים אלא שהוא נס תמידי, ומי שאמר לשמן וידלק יאמר לחומץ וידלק. והנה ידוע קושית הבית יוסף שהנס לא היה רק ז' ימים, ולמה קבעו שמונה ימי חנוכה? וביאר כ"ק אזמור"ר הרה"ק רבי מנחם זצ"ל שכל מטרת הנסים הוא, שעיי"ז יכירו שאין מציאות של טבע, והכל הוא מהשי"ת, ובידו לעשות בהם כרצונו, ולפי"ז עיקרו של ימי חנוכה, הוא שיוכל להתבונן שכל

והיה אז עמו בפעולת ההשתדלות הרה"ק החידושי הרי"מ זי"ע, ומחמת רוב טרדה המצוה התאחרה השעה עד לאחר חצות הלילה, ועדיין לא הדליקו נרות חנוכה, וכמובן לא קלה היתה המלאכה למצוא נרות חנוכה בשעה מאוחרת כזאת (ובפרט בפולין שהלילה מוקדם מאד) עד שבדקו ומצאו בית יהודי, וביקשו ממנו רשות להדליק נרות, והאיש הלך מיד להביא את מגורתו, אך הרה"ק מווארקי רצה דוקא מגורה של כסף, ונענה האיש שגם לעצמו אין לו כזה, אך יש לו כפות כסף גדולות שקיבל כדורון דרשה לרגל חתונתו, ואולי יוטב בעיניו להשתמש בהם, והסכים הרה"ק לזה.

והנה החי' הרי"ם הדליק תיכף, אך הס"ק זי"ע התחיל כדרכו בהכנה רבה למצוה, "עהר האט זיך נאך געדרייט" ולא מיהר להדליק נר חנוכה. כשתמה הרה"ק החידושי הרי"ם לפשר התמהמהותו בשעה מאוחרת כזאת - הרי זריזין

הקדושה, ולמדו מהם להשתמש במדת החוצפה לכבוד שמים, ומזה נסתעף שלבשו עוז בנפשם שיעמדו קומץ אנשים ויקראו מלחמה וחרב שלופה על צבא רב כחול הים גבורי החיל מזוינים בכל כלי מלחמה, שזה נגד השכל, ועי"ז נצחו.

נמצא דבנס זה התרחב גבול הקדושה על חשבון גבול החיצונים, וע"כ תקנו נמי מצות נ"ח על פתח ביתו מבחוץ להאיר הארת קדושה ברה"ר עלמא דפרודא, להורות שלא בלבד שנסתלק החושך ממקום הקדושה, אלא שנהפך החושך אף בגבול החיצונים לאור, עכתוד"ק.

ומזה נלמד דאף מי שהיצה"ר מעיז לבוא לפניו ולהשפילו עד שמרגיש שאינו כדאי, ילבש בחוצפה כמדו, וירחיב עוז בנפשו לגשת אל הקודש, ולהאמין בעצמו וידליק נר אחד, ועי"ז יעשה נס, ובהמשך יאירו בדרך נס גם שאר הנרות, ולא יפול עוד בנופלים.

הטבע הוא מה' כמו הניסים וזה דוקא ביום שבו על פי טבע היה שמן, ולהכיר שגם זה נס מה'. וזהו שאמר הפייטן 'בני בינה', אלו הם שמבינים עיקר הנס, 'ימי שמונה' קבעו שיר ורננים, כי היום השמיני הוא העיקר, שזה ההכרה שגם היום הטבעי הוא רק נס.

בשם משמואל מביא דבר נפלא, דהנה דיאל ראה מלכות יון בדמות נמר שיש בו מדת העזות, שזוהי מדתם, וכאן גם ראינו איך שהרהיבו היוונים עוז בנפשם ללחום נגד קדושת ישראל, ולא למדו מוסר מהרשעים שקדמו להם, שכולם נחלו מפלה, וזהו תוצאה ממדת העזות והחוצפה, כי החצוף הוא למעלה מכל חשבון, ואינו משתמש בשכל ודעת.

ומחמת שהיונים שלטו אז בעולם, הכניסו בכל אדם מדת העזות וחוצפה, והחשמונאים הכניסו עזות זו לצד

קידושא רבא

פרשת וישב תשפ"ב לפ"ק

ויהודה היה עסוק ליקח אשה. ולעיני בשר נראה, כי הוא אינו באותו דרגא כמוהם, שכן עסוק הוא בנשיאת אשה, ואינו משתתף בצער של המכירה. אף על פי כן מגלה לנו המדרש, כי אנוכי ידעתי את המחשבות, דאין שום אדם יודע מחשבות הטמונות בלב איש, והחשיב הקב"ה יותר את מעשה יהודה, וממנו הוא בורא אורו של משיח. עכד"ק.

ולא נתבארו בדבריו הק' את מחשבת יהודה, ומה גודל החשיבות בזה, והנה תלמידו הרה"ק ר' שמואל שינאווער זצ"ל, בעל רמתיים צופים על תנא דבי אליהו (בספרו נרשמו תורות רק על הפרקים הראשונים, ובסוף הספר יש קונטרס שלם של סיפורי צדיקים עובדות נפלאות שנכח בהם,

ויהי בעת ההיא וירד יהודה מאת אחיו ויט עד איש עדולמי ושמו חירה (לת, א). במדרש רבה (פה, א) רבי שמואל בר נחמן פתח, כי אנוכי ידעתי את המחשבות. שבטים היו עסוקים במכירתו של יוסף, ויוסף היה עסוק בשקו ובתעניתו, ויעקב היה עסוק בשקו ובתעניתו, ויהודה היה עסוק ליקח לו אשה, והקב"ה היה עוסק בורא אורו של מלך המשיח.

מין הרבי ר' בונם זי"ע בקול שמחה ביאר את המדרש, דבפשטות נראה דכל השבטים ויעקב היו עסוקים בצום וצעקה לה', השבטים בשביל מכירת יוסף, וגם יוסף על מכירתו, וגם יעקב התאבל על בנו, והיו מתפללים לה' בכל לבם ובכל נפשם.

מוצא מקום לעצמו, שזה דבר ידוע במשנתו של הרבי ר' בונם זי"ע, וכדברי השפ"א בפרשה דידן (תריס"ד) בשם זקינו החידושי הרי"ם, על פסוק הילד איננו ואני אנה אני בא, כי תשובה שלימה הוא כשאנו מוצא לו שום מקום ומציאות בעולם ע"י החטא. ובשעה שהבעל תשובה יודע שעלידי החטא אין לו מקום, אז השי"ת נותן לו מקום חדש, וזהו ושמתי לך מקום. אבל אם הוא סומך על כך מלכתחילה, עד שחושב שאין חסרון כ"כ בחטא מכיון שיש תשובה, אז אינו קולט כלל, עכ"ד.

ומזה מגיע גודל ההתחזקות, אחר שכבר הבין האדם שהפסיד הכל, אין נותן לייאוש לקנות שביתה אצלו, אלא מתחיל מחדש, מבלי הבט על העבר, וזה הוא דבר גדול מאד, ומזה בורא הקב"ה אורו של מלך המשיח.

יה"ר שנוכח להתחזק ולעבוד את ה' מתוך שמחה ובמהרה ניגאל ברחמים אמן.

נראין הדברים שהספר נועד מלכתחילה להיות למוצאי שבתות, שבו נהוג ללמוד תנא דבי אליהו וכן לספר סיפורי צדיקים, על כן באו יחדיו בספרו (פ"ה סימן נ"ז) ביאר את הדברים, שיהודה בהיותו מלך עליהם, בודאי היו דבריו נשמעים, והיה ביכולתו לפטור את יוסף ולהשיבו אל אביו, וחשב בדעתו שלגודל חטאו כבר אין מועיל עבורו שום תשובה. על כן חשב אולי יקים ויעלה אותו אחד מזרעו, על כן היה עסוק ליקח אשה. ומחשבה זו יקר בעיני הקב"ה, על כן בורא מזה את אורו של משיח.

כשהגיעו הדברים לפני הרה"ק מקאצק זי"ע, אמר שלא יתכן לפרש כן דברי הרה"ב זי"ע, שיתייאש האדם מתשובת עצמו, וישאיר התיקון לבניו, אלא וודאי הכוונה שהתחיל מחדש לעבוד את ה', והתחיל מן המצוה הראשונה שבתורה, עכ"ד.

בין כך ובין כך, הצד השווה שבהם, הוא ענין המרירות, שמחמת העבירה אין

סעודה שלישית

פרשת וישב תשפ"ב לפ"ק

ע"כ. דהיינו כי היסוד של ההתחדשות הוא להסיר הנוצות הישנים, כלומר לשכוח לגמרי את העבר, ולהיות עסוק רק עם רצון ה' בהווה.

ולכך נמשלו ישראל ללבנה, שהיא מתחדשת בכל פעם, כמו שאנו אומרים בכרכת הלבנה שתתחדש עטרת תפארת לעמוסי בטן. וענין החידוש הוא ע"י שנתמעט אורה בכדי שתתחדש אח"כ ביתר שאת, וזהו ג"כ בעבודת האדם, כי לאחר שעבר היום, והאדם חושב מה הוא, ומה עבודתו, ואז צריך להתחיל עבודתו מחדש, עובדות חדשות ומלחמת היצר מחדש, כאילו לא עשה

וישב יעקב בארץ מגורי אביו בארץ כנען. אלה תולדות יעקב יוסף בן שבע עשרה שנה היה רעה את אחיו בצאן, והוא נער את בני בלהה ואת בני זלפה נשי אביו, ויבא יוסף את דבתם רעה אל אביהם.

בספה"ק בית אהרן, 'והוא נער' שבכל עת היה בבחינת נער, כי כוחו של יוסף היה בהתחדשות מתמדת, וזהו הביאור בפסוק, נער הייתי גם זקנתי, שגם בעת זקנה צריך כל פעם להתחדש, כמו שכתוב תתחדש כנשר נעורכי. וכדברי רש"י בתהילים (קג, ה) כנשר הזה שמחדש כנפיו ונוצה משנה לשנה,

עד הנה כלום.

וזה נרמז בחנוכה, כי חנוכה הוא מלשון 'חנוכת המזבח' שהוא ענין התחדשות, שישוב האדם אל ליבו לעסוק בתורה, אף שלא תיקן עדיין את העבר, ובלבד שיחשוב שעתה מתחיל מחדש, ובה יתבאר, פתילות ושמונים שאמרו חכמים אין מדליקין בהן בשבת מדליקין בהן בחנוכה (שבת כא:), כלומר אף מה שאי אפשר לתקן בכל ימות השנה, מדליקין בהן בחנוכה, אפשר ע"י כח החנוכה וההתחדשות, שאין חושב על העבר ומתחיל מחדש לעבוד את ה', ולקיים מצוותיו.

יה"ר שנזכה להתחדש ולהוסיף אורה עדי נזכה לערכתי נר למשיחי ב"ב אמן.

ובבני יששכר (כסלו טבת ג, י) מביא שאמרו המקובלים, על פי הכתוב (ירמיה ד, ג) נירו לכם ניר ואל תזרעו אל קוצים, שמי שזורע בלא הקדמת חרישה, נעשה מכל עבודתו קוצים, וזה רומז שהתורה שהאדם עוסק בה בעודו רשע, חלילה מוסיף כח לסט"א, אך בוודאי כוונתם הוא דוקא בעוסק בתורה בלא שמתחרט על העוונות, וכדמרגלא בפומיה דרבא (ברכות יז.) שלא יהא אדם קורא ושונה ובועט וכו'. אבל אם מעתה מודה ועוזב ומתקרב אל התורה, אפילו לא טיהר עדיין גופו ונפשו מחלאתם אשר קיבלו על ידי חטאתם, אדרבא התורה תלמדהו דעת איך לשוב ולטהר נגעי נפשו וגופו.

סעודה שלישית

פרשת מקץ – חנוכה תשפ"ב לפ"ק

הגלגולים כתב שנשמת אליהו הנביא שיורדת לעוה"ז, הוא נשמת בחינת בנימין, וכדאי' במדרש (בראשית עא, ט) שאמר אליהו לחכמים, מבני בניה של רחל אני. נמצא שביאת בנימין למצרים, רומז על אליהו הנביא.

והנה יוסף רומז למשיח בן יוסף, וזהו שאמר יוסף (מד, יז) האיש אשר נמצא הגביע בידו וגו'. הגביע בגימ' צ', ובזה שהטמין הגביע באמתחת בנימין, רומז שמסר לבנימין שהוא נשמת אליהו הנביא, מכוחו, שהוא כח הצדיק. וז"ש (שם מד, יז) הוא 'יהיה' לי עבד, רמז על

ותרב משאת בנימין ממשאת כלם חמש ידות. כ"ק אזמור"ר זצללה"ה ביאר, ואולי בשם ספה"ק, דהחמש ידות שנתן יוסף הצדיק לאחיו בנימין, בא לרמז על החמש ניסים שהיו בחנוכה א] גבורים ביד חלשים ב] רבים ביד מעטים ג] טמאים ביד טהורים ד] רשעים ביד צדיקים ה] וזדים ביד עוסקי תורתך.

ונוכל לבאר מעט, על פי דברי התפארת שלמה (מקץ) דכתב שכל ענין גלות יוסף למצרים וכן הענין שנתוודע אל אחיו. רומזים כולם לגלות האחרון, ועל הגאולה העתידה. דהנה בספר

ורשעים ביד צדיקים וזדים ביד עוסקי תורתך. ולכאורה יפלא איזה היפוך הטבע יש בזה, עד שנקרא לזה נס. הניחא 'גבורים ביד חלשים' וכן 'רבים ביד מעטים' מובן שיש בזה נס, שכן זה היפך הטבע, אבל בג' ענינים הללו, מה הרבותא בזה. וביאר, שזה עצמו היה הנס, אשר אף בשעת מצור ובמצוק כשהיוונים היו הגבורים והרבים, והחושך כיסה את עין הארץ, ועם כל זה לא רפו ידי בני ישראל, וחזקו עצמם בתורה ויראה, ונשארו טהורים וצדיקים עוסקי תורה, זהו לבד הוא הנס שיש להודות ולהלל עליו.

יה"ר שנזכה להתחדש ולהתחזק ולהוסיף אורה עדי נזכה לערכתי נר למשיחי ב"ב אמן.

העתיד כמ"ש (זכריה יד, ט) ביום ההוא 'יהיה' ה' אחד. כי לעתיד יהיה השם בשני יודי"ן, וזה שמסיים אח"כ (בראשית מד, יז) ואתם עלו לשלום אל אביכם, היינו שע"י בנימין ויוסף, שהמה אליהו ומשיח בן יוסף, עלו לשלום אל אביכם, תזכו לגאולה במהרה.

ומעתה מובן שכשנתן יוסף לבנימין חמש ידות, מסר לו בזה כוחות של גאולה, ומכח זה נתעורר הנס בימי החנוכה, ולכן מזכירים דבר זה בתפילת ועל הניסים.

הנה אא"ז הרה"ק רבי מנחם זי"ע הקשה על הנאמר בתפילת ועל הניסים, כשמביא את הניסים שנעשו, מונה ביניהם, וטמאים ביד טהורים

אחר הבדלה

מוצש"ק וישב תשפ"ב לפ"ק

בשבוע זה היארצייט של הרה"ק ר' ישראל מהוסאטן זצ"ל, הוא היה נכדו של הרה"ק מרוז'ק, ואף נקרא על שמו, תחילה התגורר בהוסיאטין ובהמשך עבר לעיר ווין, ואח"כ עלה לארץ הקודש ונסתלק בשנת תש"ט.

בעת עלותו לכהן במקום אביו, טרם כניסתו לעריכת שלחנו הראשון, אמר דבר נפלא אודות המנהג שהיה בבית רוז'ין להיכנס לטיש בלי גארטי"ל, אזי אמר דאי' בגמ' (שבת ט:) מאימתי התחלת אכילה, משיתיר החגורה – זה נאמר לגבי הדין שאם כבר התחילו את הסעודה, אין מטריחין אותו להפסיק לצורך תפילת מנחה וכו', ובני בבל היה מנהגם לפתוח החגורה בתחילת הסעודה. – וכה ביאר, מאימתי התחלת סעודה, מתי אפשר להתחיל 'פירן טיש', משיתיר החגורה, שכן החגורה בא להפסיק בין הלב לשאר הגוף, ובזמן דכל האיברים שוים הם בקדושה כל כך עד שאפשר כבר לוותר על החגורה, אזי יכול לנהוג שולחנו.

ויש להסמיך לזה העובדא, שהרה"ק ר' מרדכי מנאדווערנא זצ"ל בימי צעירותו היה ממעט מאד באכילה אבל בימי העמידה הפסיק בהנהגה זו,

והתחיל לאכול כרגיל. כאשר שאלו אותו על כך, נענה ואמר, בסליחות אנו אומרים, הנשמה לך ו'הגוף פעלך' וכו', ובהמשך אנו אומרים הנשמה לך ו'הגוף שלך', והביאור בשינוי הוא כך, למרות שהעיקר הוא הנשמה, כי הוא רוצה רק לעשות רצון קונה, וזהו הנשמה לך להקב"ה, אך הרי בלתי הגוף אי אפשר לעשות מצוות, לכן נחשב הגוף כפועל העוזר לנשמה, וזהו והגוף פעלך, ועל כן אנו צריכים ליתן לה כדי מחייתה בלבד, אך כאשר זוכה האדם להפוך את החומר לצורה, אזי כבר גם הגוף 'שלך', ואז אין צריך יותר להסתגף באכילה.

פעם שאל אחד את רבנו, כנראה שזה היה כבר בעיר ווין, מה זה שקוראים אותו בשם 'וואונדער ראבינער', [רב עושה פלא] ענה לו רבינו, הנה יש 'רב עיר' שזהו המושל על עירו, ויש 'רב מדינה', והוא מושל כבר על כל המדינה, ואילו 'וואונדער ראבינער' זהו המושל על עצמו...

דרכו בתפלתו היתה בפשטות מלבד בחג הסוכות שבו האריך ועמד בדביקות שעות ארוכות בעבודת הנענועים, כאשר שאלוהו מפני מה מאריך כ"כ בזה, הלא אף לפי כוונת הארי"ל אין צורך באריכות גדולה כזו, ענה אכן כך, אך יש לי בקבלה כוונות נוספות מהמגיד ממעזריטש זי"ע.

והנה לכאורה לא מצינו כוונות נוספות מהמגיד, אלא כל דבריו בכתביו הם על דרך העבודה, ודיבוריו בענין הנענועים הוא לחבר את הלב לאבינו

שבשמים, ובדרך אפשר, שהמכוון בזה, שלא די לו רק לכוון את כוונת האר"י, אלא יש לקיים דברי המגיד המורה ובא איך לחבר את הלב, וזה אורך זמן.

ואכן כבר מצינו אצל המגיד הרה"ק הרבי רבי בער זי"ע שאחד שהיה נוהג להתפלל על פי כוונת האריז"ל, ראה איך שהמגיד שוהה בתפלתו כמה שעות, ושאל את פיקדשו, מפני מה יש להאריך כל כך בתפילה, הלוא הוא גם כן מתפלל על פי כוונת האריז"ל, ובכל זאת אינו מאריך כל כך.

שאלו המגיד, ממה הוא מתפרנס, וענה שנוסע מפעם לפעם ליריד, ומביא משם סחורות, ומוכר אותן בעירו. שאלו המגיד, ואיך אתה יודע בסוף השנה שהשבח יתירה על ההוצאה, ענה הלה שעושה חשבון בביתו לראות סכום פדיונו של השנה, ומחשב הרווח מול כל ההוצאות, ואז רואה איך שהרוויח. שאלו המגיד, אם כן למה לך לטרוח בדרכים ולנסוע על היריד, די לך שתכתוב בביתך את סכומי הרווח וההוצאות, ותדע כמה הרווחת.

התחיל הלה לתמוה, וכי מן הכתיבה גרידא יבוא הריוח, הלוא צריך לנסוע לשם ולקנות בפועל ולסחור, ורק אזי יוכל לרשום הרווחים, אמר לו המגיד, דין הכוונות כדין הסחורות, אם לא נמצאים שם אין כל רווח בהם, רק אם תקשור נפשך שמה ויהיה לך שהות לקנות דבר חפץ, אז תרויח בהכוונות וזהו הטעם שצריך האריכות בעת התפלה.

פעם נכנס אליו חסיד, ושפך לפניו את ליבו שיש לו משפט קשה עם גוי, שרודף אותו, אזי ענה לו רבינו, השי"ת יעזור שהגוי יעשה תשובה, האיש תמה ושאל, מה שייך אצל הגוי שיעשה תשובה, השיב לו רבינו אצל גוי תשובה הוא, תצא רוחו 'שוב' לאדמתו... ואכן תוך כמה ימים שב הגוי לאדמתו, והיהודי היתה לו ישועה.

פעם ביקש כ"ק אזמו"ר זצללה"ה שיחזרו לפניו על חלק מתוכן שיחת הרה"ק ר' אברהם אלימלך מקארלין עם הרה"ק מהוסיאטין, שהיה בשנת תרצ"ט, וזה התוכן: הרבי מקארלין שאל, מדוע לא יתבעו צדיקי הדור שכבר תהיה גאולת ישראל, אחר רוב הצרות שכבר באו על עם ישראל, וקשה כח הסבל. השיב הרבי מהוסיאטין: הצדיקים מתפללין, ואף יכולים להרבות בתפלה, אבל לעמוד בהפצרה ולתבוע 'סיקאן חלילה שאדעין' עכל"ק.

כי אכן אין להתעקש עד הסוף אלא צריך להפציר ואח"כ לומר להקב"ה, והטוב בעיניך עשה, וזהו ענין 'נצח והוד' כי נצח הוא להתפלל לשנות הגזירה, והוד זו להודות לרצונו של הקב"ה, וצריך את שניהם. וכן מצינו אצל אא"ז הרב הקדוש מווארקייזי"ע שאמר בפסח בליל הסדר האחרון, מספר ימים לפני הסתלקותו, על הפיוט שנאניו אמרו לו. שנאניו לשון שתיקה, מלשון שקט ושאנן. כי באמת בכל דור ודור יש צדיקים שיכולים לקרב את הקץ ולהביא את המשיח, אך הצדיקים שותקים, כי הם רואים

אשר הקב"ה שותק, ואומרים לך ולך כו' כל זאת הוא ממך, לכן גם אנחנו שותקים.

בימי מלחמת העולם, כשבאו צבאות הרשע ימ"ש לסיני סמוך לגבולות ארה"ק, היה חרדה ופחד מחשש פלישת הרשעים אל ארץ ישראל, אז עלה רבינו בראש קבוצת צדיקים וחסידים, לקברו של האור החיים הק' ביומא דהילולא דיליה ט"ו תמוז, ההתעוררות שם היתה נורא נוראות, רבנו עמד אחוז שרעפים זמן רב, פתאום פקח עיניו הק' ואמר 'ער וועט נישט קומען'. כאשר שאלו אותו, מנין לו, אמר בפנים שוחקות, כאשר עמדתי בעיניים סגורות ראיתי את השם המפורש כתוב כסדרו ומאיר באור גדול, מזה ידעתי שהרשע לא יצליח לפלוש לארה"ק, אלא ינחל מפלה, וכך הוה.

זכותו יגן עלינו ועכי"א, א גוטע וואך, א פרייליכער וואך.

בית המדרש דהסודי אמשינאון
בנשיאות כ"ק אדמו"ר שליט"א

4408 15th Ave Brooklyn NY 11219

סדר הזמנים לימי חנוכה

מנחה בשעה 5:15

מעריב בשעה 5:45

כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א ידליק הנרות בבית מדרשינו

ביום חמישי גר א' דחנוכה

אחר תפלת מעריב

ביום חמישי ליל זאת חנוכה

בשעה 8:30

ולאחר מכן יתקיים עריכת השולחן לרגל זאת חנוכה

על הדלקת נרות בלעיקוואד תבוא הודעה נפרדת בס"ד

וְהָדִלְקוּ נֵרוֹת בְּחֶצְרוֹת קִדְשֶׁךָ.

בעיהשית

ברוך ה' בא בשם ה' השם!
וידליקן נרות בחצרות קדשך

בשמוחה רבה ובחדרת קודש,
הגנו מבשרים לכל הקהל הקודש, על בואו של

כ"ק אדמו"ר מאמשינאוו שליט"א

שיופיע בעז"ה בשערי עירנו לעיקוואד

ביום ב' פרשת מקץ – גר' ה' דחנוכה

וידליק נרות חנוכה ברוב עם

בבית המדרש בית אלימלך

105 East Harvard Street

בשעה 8:30

ואחר כך עריכת שלחן לחיים

יהא בואו לברכה להרמת קרן התורה והסידות

בעירנו חסידינו ומעריציו

וידליקן נרות בחצרות קדשך